

8(С125)
А76

ДЖЕК
ЛОНДОН

Библиотека
Респ. Коммунального
Народного
города Сыктывкара

Кыш жылыс сказание

КОМІ ГІЗ СЫКТЫВКАР 1937

753 ✓

ДЖЕК ЛОНДОН

КИШ ЖЫЛЫГ СКАЗАҢИJE

БЕРПАСАЛИС
В. БИМІРЕВ

БИБЛИОТЕКА
Респ. Краев. Муз.
Ком. о-ва
г. Сиктывкар

N

4246

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1937

Д. ЛОНДОН

СКАЗАНИЕ О КИШЕ

На коми языке

ДЛЯ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

Редактор П. Доронин. Техред.
М. Шестаков. Перевод М. Мо-
лодцовой. Рисунки В. Тимарева.
Издание № 34. Уполномоченный
Главлита № 43. Заказ типогр.
№ 488. Тираж 3000 экз. Формат
бумаги 62X94; 1/16. Печатных
листов 1. Сдано в производство
16/III 1937 г. Подписано к печати
8/IV-1937 г.

Отпечатано в типографии УМП.
Коми АССР, гор. Сыктывкар.
Дом печати.

Кіш овліс уна во сајын, Полярнөј море дорын. Уна во чөж сїјө вөлі вождөн аслас сиктын, і кулі-да, дыр бурөн кақтылісны сылыс нїмсө. Кіш овлө-ма-һин сешөм важөн, сөмын пөрыс старікјас помні-төны сылыс нїмсө. Унатор віставлывлїсны пөрыс старікјас да налөн батјасыс Кіш жылыс, і најө асныс коркө кутасны віставлыны Кіш жылыс асланыс че-лафлы да челадјас челадныслы. Төвса пемыд кадө, кор шуғлалөны көзыд төвјас, кор лымјөн тыртө кымөм мусө, і кор некод оз лыст петны керкаыс, — тајө медса радејтана кад сорнітны сы жылыс, кызі Кіш сиктын медгөл мортсаң воіс властө да лоіс вождөн.

Кіш вөлі збој фегїна, — тазі вісталөны старікјас, — і сїјө даскујıмыс аңыліс шонді — тазі арталөны вөлі кадсө. Сені быд төв шондіыс вошлө, і му вы-лө пуксө пемыд, і толькө мөд воас шондіыс бөр-локтө, медым јөзыс вермісны бара шонтысны гож-воңын да віқөдны мөда-мөдныслы чужөмас.

Батыс Кішлөн вөлі зев смел да јон морт. Сїјөс смертыс суіс зев ыжыд поларнөј ошкөд вермасігөи. Јөзыс сиктын вөлі шығјалөны, і сїјө муніс ош вылө. Но вермасігас ошкыд жугліс сылыс ордлыјассө, но қон ош — сїјө уна јаж, і јөз колїны ловјөн. Кіш вөлі өтка пі, і батыс кулөм бөрын сїјө оліс мамыскөд.

Но јөзыс регыд вунөдісны бат подвіг јывғыс, а Кіш вөлі ічөт-на, а мамыс сылөн вөлі толькө нывба-

ба, сыпонда і најос сіз-жө регыд вунөдісны, і сеган најө пондісны овны сіктын медомоль іглуас¹⁾).

Отчяд рытын вожд Клош-Кван ыжыд іглуын вөлі сөвет мунө, і Кіш петкөдліс ассыс повтөмлунсө да смеллунсө. Верстө морт моз сіјө чеччіс места вывгыс да пондіс віччысны, кор ланталасны јөзыс.

— Правда, меным да мамөлы сетөны јај,— шуіс сіјө.— Но сіјө пөшти век зев чорыд, тајө јажыс, да сені вывті уна лыыс.

Кыјсысјас, верстөјас і зормөмјас, томјас і јонјас, ставныс сафтөг повзісны. Некор-на тащөм сівөсө најө ез кывлыны, медем кага сорнітө тазі ыжыд морт моз, да лыстө сінманыс налы вескыда шуны правда.

Но Кіш зумыда вісталіс вожө:

— Ме төда, Бок, менам батөј, вөлі ыжыд кысыс. Вісталөны, мыј Бок өтрасөн вөлөм вајлывлө өктө унжык јај кык медбур кыјсыс дорыс; вісталөны, мыј сіјө ас кінас јуклывліс тајө јажсө да ас сіннас віқөдіс, медем медбөрја старікыслы да медбөрја старукаыслы воіс налы колан пај.

— На! На! — горөдісны мужікјас.— Вөтлөј тајө сөтінасө! Ыстөј сіјөс узыны! Том-на сіјө сорнітны тазі гырыс јөзкөд да зор старікјаскөд.

Кіш чөв оліс, віччысіс, кор лөнас шумітөмыс.

— Тенад ем гөтыр, Уг-Глок,— шуіс сіјө,— і те сорнітан сы пыдді. А тенад сіз-жө ем гөтыр, Мас-сук, і ем мам, і те сорнітан на пыдді. Менам мамлөн некод абу, меыс өтдор; вот мыјла сорніта ме. Ме шуа: Бок кулі аслас јөз понда, а сывөсна меным, Бок пілы, да менам мамлы, Бок гөтырлы, ковмас сетны тырмымөн сојан, кытчөз сіктын ем јај. Ме, Кіш, Боклөн пі, тајөс шуі.

¹⁾ Іглу—јурта, ескімосјаслөн олашті.

— Неужелі вонасые кагаіас пондасны велодны міжвѣс,
верствѣясѣс?...

Сіјо пуксіс бѳр ас местаас да лѳна кутіс кыв-
зыны сы кывјас бѳрын лыбѳм зыксѳ.

— Кѳні тајѳ кывлѳма, медым челаѳјас сорнїтіс-
ны сѳвет вылын?—броткіс вомгорулас пѳрыс Уг-
Глок.

— Неужелї нѳнасыс кагајас пондасны велѳдны
мїјанѳс, верстѳјасѳс, кызі і мыј овны?—ыжыд гѳлѳ-
сѳн јуалїс Массук.—Сїјѳ абу прамѳј мужїк, кодї
леѳѳ іѳдевајтчыны ас вылас быд ѳетїнкаыслы, код-
лы ковмас јаж!

Ставныс јѳна скѳрмїсны Кїш вылѳ. Щѳктїсны
сылы мунны уѳны, грѳѳїтчісны зїк сојантѳг колны
сїјѳс да вїрѳѳ нѳјтны. Гїнјасыс Кїшлѳн зїрдыштїс-
ны, чужѳмас кајїс пемыд вїр. Кор вывті нїн јѳна
лондїсны шумїтны, сїјѳ чеччыштїс места вывгыс.

— Кывзѳј-жѳ тї, верстѳ мужїкјас!—горѳдїс сїјѳ.
—Некор сесса ме ог кут сорнїтны сѳвет вылын,
кытѳѳѳ јѳз оз локны ме ordѳ да оз шуны: „Мї же-
лајтам, медым те сорнїтїн, Кїш, тајѳ мїјанлы колѳ,
тазі мї желајтам“. Кывзѳј-жѳ тї, јѳз, менсым мед-
бѳрја кыв! Бок, менам бат, вѳлі ыжыд кыјгыс. І ме,
сылѳн пї, муна да кута кыјгыны! І мед тї возыв
тѳданныд: мыј ме ваја, кутас јуксыны быдѳнлы. Нї
ѳтї дѳва, нї ѳтї вермытѳм морт оз кутны бѳрдны
војјасын шыгла, кор јѳн јѳз ружтѳны выѳгыс вывті
сојѳмла. І сещѳм лунјасѳ лоѳ позорѳн быдѳнлы, кодї
пондас выѳ вывті сојны. Тајѳ ме, Кїш, шуї.

Гырыс мужїкјас серамыв лептїсны Кїшѳс. нѳ
сїјѳ векуштїліс пїнсѳ, петїс іглуыс да, бѳрвыв вїѳѳд-
лытѳг, мѳдїс аслас тужѳд.

Мѳд лунас сїјѳ мѳдѳдчіс берег пѳлѳн, кѳні ѳтла-
асѳны јї да му. Аѳзылісны, кызі сїјѳ нуѳ вѳлі сѳр-
гыс вуж, лы пома уна нѳв, а пельпом вылас—ыжыд
кыјсан шысѳ батыслыс. Јѳз јѳна сералїсны да шмо-
нїтїсны сы вылын. Неко̀р-на ѳнѳѳ тащѳм томїнік
ѳетїнајас ез петавлыны кыјгыны, да јешѳѳ ѳткѳн.

Сиж мōдōдчис берег пōлн.

Мужікјас качајтисны јурнысö да мыјкö броткісны вомгоруланис, а нывбабајас нора вічöдісны Ајкіга жугыль чужöм вылö.

— Сіјö бөр локтас,— такöдісны сіјöс нывбабајас.

— Мед ветлас, тајö сіјöс велöдас овны,— шуісны кыјысјас. Регыд бөр локтас, да секі сіјö кутас сорнігны небыджыка да рамжыка.

Но колі лун і јешщö лун. Кojмöд лунас лыбіс зев ыжыд төв, а Кіш век-на ез вöв. Ајкіга нещкіс асгыс јурсісö да шогысла мавтіс чужöмсö тулең гoс саөн; а нывбабајас кутісны відны мужікјасöс, мыјла најö öбідітисны детінаöс да мöдöдісны кытчöкö кувны; мужікјас лантöмөн олісны,— лöсöдчöны вöлі мунны детінкалыс шojсö корсны, кор лöныштас төлыс.

Аскі асывоғнас Кіш воіс сіктö. Сіјö ез тыртöг лок: пельпом вылас öдва кыскіс неважөн віом ош јaj.

— Нокö, ті, мужікјас, бостöј доғ да понјас да мунöј менам коктуј куға,— тіјанлы-öд лоö мунны çон лун,— шуіс сіјö.— Сeні, јі вылас, уна јaj — ең ош дај кык ош пі.

Ајкіга јöјміс радысла, но Кіш, кызі настојашщöј вергö мужік, шуіс сылы:

— Лöсöд сојны, Ајкіга, а сeсса ме вода уғны, музі јона.

І сіјö пыріс аслас іглуö, јона сојіс, а сыбöрын узіс кыç час дорыв.

Первојсö јöз кoстын мунісны гырыс венјас, Кішлы ез верітны. Мунны јeжыд ош вылö—тајö зев öпаснö, но кујім пöв да кујімыс кујім пöв öпаснö-жык мунны піјана мам-ош вылö. Мужікјас некызі ез вермыны верітны, медым ічöтiк Кіш аслас вынөн вöчіс ташöм чудеса. Но нывбабајас вісталісны та јылыс, мыј зік свежöј вöлі јajыс, kodöс Кіш вајіс пельпом вылас, і налы лоі бығ верітны. Коркö-коркö сeсса најö мöдісны јajла, ропкіг тырјі. Кіш-кö, шуам, і правда вісталіс,— ропкісны најö,— но öтитор сіјö,

Сүө өз тыртөг лок

төдөмыс, ез пугмы вöчны. Сылы колö вöли сразу-жö вундавны јасö лы бердсыс. Вöжвылын тајö колö вöчны пырыстөм-пыр-жö эверöс вiөм бöрын, а енов-тан-кö недыр кежлö, јайыс кынмас, секи сiјöс он вер-мы вундавны медлечыд пуртнас, а лептыны доддö да кыскыны нерöвнöј јi куза ыжыд ош туша— абу кокни делö.

Но кор мужiкјас воисны Кишөн indөм местаöз. најö аззисны не толкö вiөм ошјасöс, најö аззисны щöщ, кызи Киш вундалöма ош тушајассö да весалö-ма гыркпыщкöссö, кызи прамöј кыжыс.

Тази заводитчiс Кишлөн кыжөм. Мөдыс сiјö вiис ыжыд том ошкöс, сыбөрчн ај ошкöс да ең ошкöс. Сiјö ветлывлiс сiктыс кујим— нол лун кежлö, но мукöд дырјi сiјö вошавлывлi лымја ерд вылын i зон вежонöз. Аскöдыс сiјö некодöс ез бостлывлы, i јö-зыс јона шензывлисны.

— Кызи сiјö вöчö тајö?— јуавлисны мужiкјас мө-да-мөдныслыс.— Некор оз бостлы сiјö аскöдыс пон-јасöс, а понјасыд-öд јона отсалöны кыјсiгад.

— Мыјла те кыјган толкö ошјас вылö?— смел-мөдчiс јуавны сылыс Клош-Кван.

I Киш зев лöгыда вочавiзic:

— Быдөн төдöны, мыј ошлөн мед уна јај.

Сiктын кутисны сорнiгны, мыј Киш вöчö тајöс колдовство вынөн.

— Омöлјас кыжöны сыкөд щöщ,— шуöны вöли кодсурöјас,— сыпöнда век i удайтчö сылы кыжöмыс. Отнасөн-нö сiјö вермiс-öмöј тајö ставсö вöчны, ез-кö отсавны сылы омöлјасыс?

— Гашкö, оз омöлјас, а бур јенјас отсалöны сы-лы,— шульвлисны мукöдыс.— Быдөн-öд төдöны, ба-тыс сылөн вöли ыжыд кыжыс. Гашкö, батыс отсалiс сылы лоны сус, кужыс, төдыс, бур кыжыснас. Код төдö?

А Киш пыр кыјсiс i кыјсiс. Частö овлö вöли, кор

кужтөмжык кысыскас толкө і вөчөны вөлі, мыј кыскаалөны Кішлыг кыјөм ош тушајас. Јај јукігөн сіјө ні өті мортөс ез өбідітлы. Сіјө вөлі батыскод-жө вескыд, сіјө вігөдіс, медем і медбөрја старукаыслы і медбөрја старікыслы вөлі сетөма, мыјда налы колө, і аслыс сіјө колөдө вөлі толкө сојмөныс. І тајө вескыдлун вөснаыс да тащөм бура кысөмысла сіјөс јона уважајтисны дај весіг полісны. Мунөны вөлі сөрніјас: пуктыны сіјөс вождө пөрыс Клош-Кван кулөм бөрын. Öні налы колө вөлі, мед сіјө бара локтис сөвет вылө, но öні ачыс сіјө ез желајт мунны кортөг, а најө јандыгісны корны сіјөс.

— Ме думајта стрөітны аслым іглу,— шуіс сіјө коркө Клош-Кванлы да некымын кыјсыслы.— Тајө лоө ыжыд іглу, і сені мјанлы Ајкігакөд лөсыд лоө овны.

— Сің,— зев важнөја сөгласітчісны најө.

— Но меным некор. Менам делө — кысөм, і сы вылө мунө менам став кадөј. Бур ескө вөлі, мјан сіктса мужікјас да нывбабајас-кө, кодјас сојөны јај, кодөс ме ваяла, стрөітасны меным іглу.

І іглу вөлі стрөітөма. Тајө вөлі весіг Клош-Кван іглуыс ыжыджык. Кіш да сылөн мамыс вужісны вы іглуө, і тани Ајкіга, первојыс-на Бок кулөм бөрын, аңгіс долыд, гажа олөм, кодөс сетіс Ајкігалы сылөн ныс, ыжыд кысыс. Сіјө лоі первој нывбабаөн сіктын, і нывбабајас воывлісны сы ордө сөветујтчыны да ыстылісны сы вежөр вылө мужікјасныскөд спорө волігјасын.

Но мужікјаслы пыр-на зев окота вөлі төдны, кычі ташөм чудесајассө вөчө кысгігас Кіш.

Өтчыд Уг-Глок вескыда шуіс сылы сінмас көлөвство јылыс.

— Тенө мыжалөны,— шуіс сіјө, сінкым увтіыс вігөдлөмөн,— мыј те вөдітчан омөлјаскөд, да сыпөнда і кысөмыд теныд пыр удајтчө.

— Јајыс-нө, кодөс ме ваяла, лок-өмөј?— шуис сылы Кіш.— Кодкө-өмөј сиктын, көт өті морт, вісмыліс, кор ваясны јајсө? А, гашкө, те тајө шуан прөста, завід теныд-да?

І Уг-Глок јанзімөн сорөн муніс, а нывбабајас сералісны сы вылын. Но өтчыд, сөвет вылын дыр горнітөм бөрын, шуисны ыстыны Кіш бөрсә, кор сіјө мунас кыјсыны, кымынкө кыјсыгөс, медем најө төдмаласны, кызі сіјө кыјсө. І кор Кіш, кызі і пыр, муніс кыјсыны, Бім да Баун—кык том морт, сиктын медјон кыјсыгјасыс,—мунісны сы бөрсә, но сізі, медем сіјө ез казав најөс. Віт лун мысті најө бөр воісны. Сінјасныс паскаләмаөс, кывныс оз артмы, термасөны віставны, мыј азылісны. Терыба чукөртісны сөвет Клош-Кван керкаө, і Бім заводітіс віставяны.

— Вокјас! Ті щөктінныд мјанлы мунны Кіш бөрсә. Мі мунім сізі, мыј сіјө мјанөс ез казавлы. І первој лунга жын туж вылас сіјө кутіс вермасны ај ошкөд. Тајө вөлі зев ыжыд ош.

— Нөкор-на јешщө ме ег азывлы сещөм ыжыд ошсө,—шыасіс Баун да пондіс віставны воқө.— Ошкыс оз вөлі көсјы пырны когө, бергөдчіс мөдарө да кутіс нақөңік мунны јі кузасыс. Мі азылім тајөс берг дорса із вывсаң. Ошкыс кутіс локны мјанлаң, а Кіш воелалө сы бөрсә немповтөг. Ыжыд гөлөсөн горзө, шенасө кјаснас да мунө вескыда ош вылас.

— Тазі,—віставны пондіс воқө Бім,—вескыда ош вылө мунө Кіш. Секі ош ускөдчіс сы вылө. Кіш кутіс пышјыны, но пышјыгас сіјө шыбытіс јі вылас қоланік јокмыл. Ош сувтіс, ісыштіс јокмылсө, сесса нылыштіс сіјөс. А Кіш век пышјө, і пыр шыблаля ошлы қоланік јокмылјас, а ошкыд нылалө најөс.

Кылісны кывзысјаслөн гөлөсјас, оз верітсы јөзлы тајө вісталөмыс, а Уг-Глок вісталіс, мыј сіјө оз веріт.

...Пыштігас сіѵ шыбчтіс жі вылас -ѵоланік јокмыль.

— Ас сінмөн аңылым ми тајос,— шуис Бим.

А Баун codtic:

— да, ас сінмөн! I тајо мунис куға. I друг ош сувтис вескыда, гора ружоктис да локыс пондис нөйтчыны воғ лапаяснас. А Кіш мунис куға сысаң ыжыд костөн. Но ош весиг оз виқодлы сы выло, сещома дојмө сылөн рушкуыс нылалом қоланік јокмылјасыс.

— да, рушкуыс,— торкіс сижос Бим,— сижо кутис гыжјавны ассө да чеччавны јі вылас, бытто пон пі. Сижо равзис і чірзис дојмөмысла. Неког ме ег аңывлы ташомторто!

— да, некод-на јешщө ез аңывлы нинөм ташомсө,— codtic Баун — да-од медга-нин дивө — тајо-од вөлі сещом ыжыд ош!

— Тајо көлдовство — шуис Уг-Глок.

— Ме ог төд,— шуис Баун — ме вистала сөмын, мыј аңылысны менам сінјасөј. I мыјкө-дыра мыгті ошкыд слабміс, музис сы вөсна, мыј сижө вөлі зев сөкыд і чеччаліс пыр локысжык і локысжык. Сижө пондис довгыны берег пөлоныс, јурнас өтарө-мөдарө өвтчігтыр, і ачыс пыр пуксывлө да заводитлас оmlавны да горзыны. А Кіш мунө ош бөрсө, а ми мунам сы бөрыс, і тазі муним ми қон лун і јешщө кујим лун. Ошкыд пыр өтарө слабміс да пыр горзис дојмөмысла.— Тајо көлдовство! — горөдис Уг-Глок. — дерт-жө, тајо көлдовство!

— Гашкө, і сиз.

I Бим отсыштис Баунлы виставны:

— Ош пыр мунис, кор өті тужод, кор мөдөд, кор воғө, кор бөрө, кышлаліс кругөн да медбөрын, воіс сижө местаас, кытыс Кіш аңзис сижос первојсө. Оні сижө қикөз-нин слабміс і воғө ез-нин вермы весиг кысыны. Кіш локтис сы динө да сушкіс сижос шынас кувтөзис.

— А сыбөрын? — јуалис Клөш-Кван.

— Сыбөрын Кіш заводитис кулны ошсө, а ми ко-

төрөн мөдiм татчө, медым вiстaвны, кыҗи Киш вiлө ошҗасөс.

Сiҗө лунас-жө, луншөр бөрын, нывбабаҗас ваҗисны ош җаҗ бурещ секи, кор мужикҗас вөлины сөвет вылынөс. Кор Киш воiс гортас, мөдөдiсны корны сiҗөс сөвет вылө. Но Киш щөктiс вiстaвны, мыҗ сiҗө щыҗ даҗ муз, i таыс өтдор ачыс щөктiс вiстaвны, мыҗ iҗлуыс сылөн бура ыҗыд, i сетчө төрас уна җөз.

Колө вөли өдҗөҗык төдмавны ставсө Киш кыҗсөм җылыс, сывөсна став сөветыс чеччiс да Клош-Кван нырнуөдөмөн мөдөдчiс Киш iҗлуө. Киш соҗө вөли, но сiҗө зев бура примiтiс наҗөс да ставнысө пуксөдiс, кодөс кытчө колө вөли арлыд серҗиныс. Аҗкиҗа-лы зев лубө лоi, но Киш вөли сещөм-жө, кыҗи i воҗдөр, җик спокоҗнөҗ.

Клош Кван вiсталис сылы, мыҗ кывлис Бiмлыс да Баунлыс, i мебөрын шуис стрөг гөлөсөн:

— I вот, Киш, теd ковмас вiстaвны мiҗанлы, кыҗи те кыҗсан. Збыль-ө тани көлдовство.

Киш лептiс сiҗҗассө да нумдiс.— Абу, Клош-Кван! Кытыс-нө сөтинкалы вөдiтчыны лок духҗаскөд, көлдовствоөн. Ме немтор на җылыс ог төд. Ме толкө төдмалi, кыҗи позө кокниа вины ошҗасөс, вот i ставыс. Таҗө менам төдөмсам, но абу лок духҗаскөд вөдiтчөм.

— I быд кыҗыс вермас таҗөс вөчны?

— Быд кыҗыс.

дыр чөв олисны ставныс. Җөз вiҗөдiсны мөда-мөд выланыс, а Киш бара пондiс соҗны.

— I... i... те вiсталан мiҗанлы сы җылыс, Киш?

— да, ме вiстала теныд,— шуис Киш, ноҗалыштiс вема лы да чеччiс.— Таҗө-өд зев прөстөҗтор. Со!

Сiҗө бостiс кiт улыс вөснiдiк пластiнка да петкөдлiс җөзылы. Помҗасыс кiт услөн вөлины җосөс, җем җыв кодөс. Киш топыда гартiс сiҗөс колчаө да чабыртiс кулакас. Сесса друҗ паскөдiс кiсө — пласт-

тинкаас жемјасыс пыр-жө бөр вескалісны. Сіјө бостіс китлыс гос јокмылтор.

— Со,— шуө,— колө бостны қолаңік јокмыл кит гос, вот ташөмөс, да вөчны сетчө гурантор. Сесса гуранас пуктыны китөвөј уссө, со тақі, сесса бура јокмылавны да ус вылас пуктыны јешшө өті слөј гос јокмыл. Сы бөрын колө петкөдны тајө јокмылсө көзыдіно, сіјө сени кынмас да пөрө қолаңік гөгрөс сар код јокмылө. Кор ош нылыштас тајө јокмылсө, госыс сылө, а сушкасыс пластінкаыс вескавлө кынөм пышкөсас, і ош вісмө.

Кор сіјө зікөз слабмас, сек позө віны сіјөс шыөн. Тајө зев прөстөјтор.

Уг-Глок шуіс:

— О!

Клош-Кван шуіс:

— А!

І быдөн шуісны мыкө асногыс, і ставныс пыр-жө гөгрөвоісны.

Тақі вісталөны Кіш жылыс, коді овліс јона важөн, Поларнөј море дорын. І ас смеллуннас да бур вежөрнас сіјө воіс медомөль іглуын олыссан аслас сіктын вождөз, і сіјө нем чөж јөзыс сылөн олісны лөсыда, долыда; ні дөвајас, ні вермытөмјас ез бөрдлыны војјасын шығалөм вөсна.

527

Библиотека
Республики Саха
Историко-культурный музей-заповедник
Якутск

0-04кн 542

КОМІ ГОСУДАРСТВЕННОЇ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ІЧӨТ ДА ШӨР АРЛЫДА ЧЕЛӘФЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КҢГА БӨРСА КҢГА“

1. АНДЕРГЕН—Фужмочка.
2. АНДЕРГЕН—Озыо салдат.
3. БЕДНЫЛ—Баснајас.
4. ГАЈДАР—Нольд блндаж.
5. ГАРШИН—Сигнал.
6. ГАРШИН—Лагуша-путешественица.
7. ГОРКИЛ—Архип дед да Љонка.
8. ГРИГОРОВИЧ—Гуттаперчевөј дөтинка.
9. ГРИММ—Повтөм портнөј.
10. ГРИММ—Бременыс музыкантјас.
11. ЖИТКОВ—Обезјана јылыс.
12. КАССИЛ—Турецкөј бутсы.
13. КАССИЛ—Вошөм класс.
14. КИПЛИНГ—Слөн пи.
15. КОРОЛЬЕНКО—Нөбөм дөтинка.
16. КРЫЛОВ—Баонајас.
17. ЉЕРМОНТОВ—Ашик-Кериб.
18. ЛОНДОН—Көјин.
19. ЛОНДОН—Кіш јылыс сказанје.
20. МАМИН-СИБИР'АК—Студонөј ју дорса керка.
21. МАМИН-СИБИР'АК—Кысыс Јемела.
22. МАМИН-СИБИР'АК—Руд сылі.
23. МАЈАКОВСКИЛ—Мыјөн көсја лоны.
24. НЕКРАСОВ—Федушка Мазај.
25. НЕКРАСОВ—Генерал Топтыгін.
26. ПРИШВИН—Јарік.
27. ПУШКИЧ—Поп да сылөн казак Балда јылыс мојдкыв.
28. ПУШКИН—Зарні чері јылыс мојдкыв.
29. ПУШКИН—Цар Салтан јылыс мојдкыв.
30. РОЛЛАН—Жан Крістоф.
31. СЕНКЕВИЧ—Музыкант Јанко.
32. СЕТОН-ТОМПСОН—Орөм пель.
33. СЕТОН-ТОМПСОН—Чинк.
34. ТИХОНОВ—Чбрт.
35. ТОЛСТОЈ А.—Желтухін.
36. ТОЛСТОЈ Л.—Булка.
37. ТОЛСТОЈ Л.—Філіпок.
38. ТУРГЕНЬЕВ—Бејин луг.
39. ТУРГЕНЬЕВ—Бір'ук.
40. ТУРГЕНЬЕВ—Муму.
41. ТУРГЕНЬЕВ—Перепелка.
42. УЈДА—Нелло Патраш
43. УЈДА—Степ.
44. ФАФЕЈЕВ—Метелица.
45. ЧЕХОВ—Пышјалыс.
46. ЧЕХОВ—Вапка.
47. ЧЕХОВ—Дөтинкајас.